

דברים הוצבים להבות אש

אשר השמיע כ"ק הגה"צ גאב"ד וויען שליט"א

בתוך דרשת שבת שובה וליל יום הקדוש דהאי שתא

בגודל סכנת וחורבן האינטערנעט ובלעקבערי והאיסור להחזיקו בלי פילטער

— מדרשת שבת שובה —

עבירה בסתר מתכסה מן הבריות, ויודע שהכל הוא גלוי ויודע לפני הקב"ה ואינו מניחו בכך ע"כ.

החוטאים בסתר לוקים בכפליים

ועל זה מוכיח אותנו הנביא, שאנו חוטאים בסתר, דברים שמתבייש לעשות בגלוי לעיני הרואים, מכל מקום עין של מעלה שרואה לא איכפת ליה, ואנו דומים להגנב, שכבוד עבד השובה לו מכבוד קונו. וכבושת גנב כי ימצא, שחייבו התורה כפל ד' וה', עבור שכלפי בני אדם מראה עצמו לצדיק, ובסתר מפני ה' לא מתבייש, כן הובישו בית ישראל, שכן הם מתנהגים, שמורא בשר ודם יש עליהם, ולא מורא שמים.

וזהו כוונת המדרש (אי"ר א-יג) חטא חטאה ירושלים (איכה א-ח), חטאו בכפליים, ולקו בכפליים שנאמר (ישעיה מ-ב) כי לקחה מיד ה' כפליים בכל חטאותיה ע"ש. והיינו שכלפי חוץ היו נראים כצדיקים, אבל בסתר היו משוקעים בטומאה, שזהו חטא בכפליים, שחוץ מעצם החטא הוא עושה עין של מעלה כמי שלא צריכין להתחשב עמה, והוא דוגמת הגנב, לכן לקו בכפליים, גם העונש היה כפל כגנב, ולקחה מיד ה' כפלים בכל חטאותיה.

יכול לילך בלבוש חסידי, ובתוכו משוקע בבויץ ובטומאה

והוא מוסר השכל לזמנינו אלה, אשר בימים הקדמונים כאשר רצה אדם לחטוא, היה לו הרבה עיכובים שיוכל להסתיר חטאו, שלא ירגישו בו בני אדם, והיה צריך לצאת מביתו לרחובות העיר כדי לחטוא, והיה חושש שיראוהו בני אדם, עד שהוצרך לילך באפלה באישון לילה. אמנם כעת המציא היצר כלי האינטערנעט, שיוכל להיות משוקע בטומאה בתוך ביתו, הוא יכול לבוא בלבוש חסידי בתוך הבית המדרש עם כלי טומאה, ולא יכירו איש, אשר הוא משוקע בבויץ ובטומאה בכלי שהוא אבי אבות הטומאה. והוא כלי תקשורת שיוכל להתקשר עם כל מי שרוצה, ועושה כל שעה עין של מעלה כאלו אינו רואה, ומחשיב כבוד העבד עיני בשר, יותר מכבוד המלך עין של מעלה, ולכן אנו משלמים תשלומי כפל, לקו בכפליים, אין לך יום שאין קללתו מרובה מהברתה.

מדינה זו בנוי על נוחיות ושעשועין

והסיבה שאנו משוקעים כל כך בתאות הגוף, כי מדינה זו הוא בנוי על נוחיות ושעשועין, ומשחרר טל ילדותו מרגיל את גופו לתענוגים, וחומר הגוף תובע ממנו תאותיו, והוא כושל ונופל על ברכו.

....הנביא אומר, כבושת גנב כי ימצא (כמרבית בושת הגנב אשר היא בעת ימצא שהוא גנב, אחר שהיה מוחזק לנאמן), כן הובישו בית ישראל (כן ירבה בושת בית ישראל, על כי היו מוחזקים לעובדי ה', ונמצאו עובדי כוכבים), המה מלכיהם שריהם וכהניהם ונביאיהם (ירמיה ב-כ). ויש להבין וכי הבושה של הגנב הוא הבושה היותר עצומה, והלא כמה עבירות מגונות יש שהאדם מתבייש בהן, ולמה פרט הכתוב, כבושת גנב כי ימצא.

התורה החמירה בגנב לתשלומי כפל, שעושה עין של מעלה כאינה רואה

ונראה דאיתא בגמרא (בבא קמא ע"ט): שאלו תלמידיו את רבן יוחנן בן זכאי, מפני מה החמירה תורה [לשלם כפל ד' וה'] בגנב יותר מבגזלן, אמר להן זה השוה כבוד עבד לכבוד קונו [לא ירא מבני אדם כדרך שלא ירא מהקב"ה], וזה לא השוה כבוד עבד לכבוד קונו [אבל גנב לא השוה עבד לקונו, אלא כיבד העבד יותר מקונו, שהוא ירא מבני אדם, ומעין של מעלה לא נזהר], כביכול עשה עין של מטה כאילו אינה רואה, ואוזן של מטה כאילו אינה שומעת, שנאמר (ישעיה כט-ט) הוי המעמיקים מה' לסתיר עצה [כמו להסתיר יועץ במסתרים לגנוב ולהרע], והיה במחשך מעשיהם וגו', וכתוב (תהלים צד-י) ויאמרו לא יראה יה ולא יבין אלקי יעקב, וכתוב (יחזקאל ט-ט) כי אמרו עזב ה' את הארץ ואין ה' רואה. תניא אמר רבי מאיר משלו משל משום רבן גמליאל למה הדבר דומה, לשני בני אדם שהיו בעיר ועשו משתה, אחד זימן את בני העיר ולא זימן את בני המלך, ואחד לא זימן את בני העיר ולא זימן את בני המלך, איזה מהן עונשו מרובה, הוי אומר זה שזימן את בני העיר ולא זימן את בני המלך ע"כ.

ולפי זה גזלן יש לו רק חטא אחד, מה שלקח מנה מחבירו, אבל גנב חוטא בכפליים, כי חוץ ממה שחוטא בלקיחת הממון, הוא חוטא באמונה, עושה עין של מעלה כאילו לא רואה, וכאומר מה שאתה הקב"ה רואה זה לא איכפת, ואין להתחשב בדבר, רק מה שבני אדם רואין, עם זה יש להתחשב, ולכן עונשו כפול, כי חטאו הוא בכפליים.

ומימרא זו מתאים לרבן יוחנן בן זכאי, שסיפרו עליו חז"ל, כשחלה רבי יוחנן בן זכאי נכנסו תלמידיו לבקרו וכו', אמרו לו רבי ברכנו, אמר להם, יהי רצון שיהא מורא שמים עליכם כמורא בשר ודם. אמרו לו תלמידיו עד כאן [בתמיה, ולא יותר ממורא בשר ודם]. אמר להם ולואי [שיהא כמו מורא בשר ודם, שאם כן תחדלו מעבירות הרבה], תדעו כשאדם עובר עבירה אומר שלא יראני אדם [כשעובר

הסמוכים לו, וכדין צואה שצריך הרחקה ד' אמות. וגם אם רואה שה' עוזר לו ומתקבלים תפלותיו, אולי אין זה מסטרא דקדושא, ועושר שמור לבעליו לרעתו ח"ו. או שהם מהתפלות של שבת ויום טוב, שאין עמו טומאה זו בתפלתו.

האומרים שאין זה משפיע עליהם צריכים רפואה

ושמעתי בשם הגאון רבי אליהו לאפיאן זצ"ל, שפעם בא לפניו בחור מיישיבה ליטול רשות ללכת לחתונה, ושאל אותו אם יהיה שם מחיצה, והשיב לו שכמדומה לא יהיה. ואמר לו ואיך אתה חושב לישב שם. והשיב שחושב שלא יעשה עליו רושם. ושאל אותו אם יוכל ליתן לו שמו ושם אמו. והשיב בחור לאיזה צורך צריך זאת כעת. ואמר לו, שמע בני, אני כבר זקן, ואני רואה בקישוי, ומכל מקום מצב כזה משפיע עלי, ואתה בחור בימי הנעורים, ואתה אומר שאין זה משפיע עליך, אם כן בודאי חולה אתה, ואני רוצה להתפלל עליך עבור רפואה. - אם אנו אומרים שאין זה משפיע עלינו, אז צריכין ללכת לרופא להתרפאות, ולכוין עליו בתפלת אבינו מלכנו שלח רפואה שלימה לחולי עמך.

שבק היתרא ואוכל איסורא, דינו כמומר לדבר אחד

אין ספק שמי שיש לו כלי זה, שהוא נכשל ביודעים ובלא יודעים, ומי ששבק היתרא ואוכל איסורא הוא כמעט כמומר לדבר אחד מן התורה. ובאיכא דרכא אחרינא, גם אם לא נכשל, רשע מקרי (בבא בתרא נג). ויתבונן שבליל יום הכיפורים כאשר השליה צבור אומר ומתיר להתפלל עם העבריינים, אם אין כוונתו גם עליו, והוא נכלל עמהם, שצריכין היתר להתפלל עמו יחד.

וכדי להקל על הרוצים להיות טוב, אסדר בשבוע זו ועד של אברכים, שכל אלו שעדיין אין להם פילטער על הכלים שלו, ואינם בקיאים בסידורם, או יש להם קישויים בזה, שיעמדו לו לעזר לסדר הדברים, בלי שום תשלום גמול. וגם ידברו עם כל אחד מבאי בית מדרשינו ולעוררו, עד שיתבער הנגע הזה מקרבנו. ואני חוזר ומבקש, חוסו על עצמיכם ועל נפשכם, אל תהי חכם בעיניך (משלי ג-ז), כי נפשו הוא משחית, ועם נפש בני ביתו יחד. ואמרו חז"ל (נדה יג:) אמר רב אמי כל המביא עצמו לידי הרהור, אין מכניסין אותו במחיצתו של הקב"ה ע"ש. ואיך יתקבלו תפלותיו, ואיך יהיה לו סייעתא דשמיא, כאשר אי אפשר לו להכנס למחיצתו של מקום.

הנזהרים בזה זוכים לקבל שכר בכפליים

וראיתי לפרש בשם הגאון בעל ברכת שמעון זצ"ל, כי ממה שהחמירה תורה בגנב יותר מבגזלן, אנו רואים שמי שבקטנות אמונתו עושה כביכול עין ההשגחה כאילו אינו רואה, עונשו היא בתשלומי כפל. ואם כן על אחת כמה וכמה מדה טובה מרובה, מי שגם בזמן ההסתר יודע ומכיר בהשגחת ה', ומתחזק באמונה הברורה כי גם בזמן הזה לא עזב ה' את הארץ, ומשגיח מן החלונות ומציץ מן החרכים, והכל מושגח מהקב"ה, אז בודאי ראוי הוא שיקבל שכר בכפליים. וזהו הפירוש (בומר לשב"ק) ואשרי כל חוכה לתשלומי כפל, מאת כל סוכה שוכן בערפל, פי' שאף בשעה שהקב"ה כביכול שוכן בערפל ומסתיר פנים, עם כל זה מתחזק ומאמין באמונה שלימה כי גם עתה סוכה הוא, שכרו מן השמים בכפליים ע"כ.

דרכי התורה ומצותיה המה חיי תענוג

ובאמת דרכי התורה ומצותיה המה החיים האמיתיים, המה הסיפוק היותר גדול שיוכל אדם להרגיש בחייו, סיפוק תמידי, ואם אתה עושה כן, אשריך וטוב לך, אשריך בעולם הזה וטוב לך לעולם הבא. ומי שמייסד חייו על דרכי התורה, מרגיש עצמו מאושר כל ימיו, ואשרי איש ירא את ה' במצותיו חפץ מאד, וזהו חוץ משכרו הצפון

- ובאמת גם היהדות כולו נעשה כן, לימוד התורה הוא בנוחיות, הכל צריך להיות מסודר, הכסא והשלחן והאור בבית, החמימות וקרירות האויר, הגמרא מבוארת שלא יצטרך לעמול. התפלה בבית המדרש, מקוה חמה, כוס שתיית קאפפע וכו'. גם נתינת צדקה נעשים בגורלות שונות, כדי שיהיה נוח יותר ליתן. לא נותנים בשביל שצריכין ליתן הוננו לעזור לאחרים, זה בעצמו לא די, לקיים מצות ה' ותורתו, אלא מה ריוח עוד בזה. וזה מורה כי המארגנים מכירים דעתן של בני אדם, כי עבור המצוה עצמה לא יתן סכום כזה, אבל אם מציעין לו עוד איזה ריוח, גם אם יהיה זה אחוז אחד מכמה אלפים, יתרצה ליתן. ולא מתבוננים בהריוח הודאית שאין בה ספק כלל, כי רודף צדקה וחסד ימצא חיים עושר וכבוד.

וכמו כן הוא כלי האינטערנעט, יש בזה נוחיות רבות להאדם, וכאשר מתרגלים לזה, קשה מאד להפרד ממנו, ורוצה לדעת כל החדשות מיד על אתר, והאדוקים בזה כמעט שאין מסיחין דעתם מכלי זה, וגם בביתו אינו מטפל עם בני ביתו כראוי, כי ראשו בל עמו, עד שהוא לדוגמא ומוסר השכל, עד כמה יש לקיים מצות והגית בו יומם ולילה.

המשוקעים בתאוות אין שְׁלוּה וסיפוק בחייהם

אבל האמת הוא, שבני אדם המשוקעים בתאוותיהם, הם אנשים שאין שְׁלוּה בנפשם, ואין להם סיפוק אמיתי בחייהם, והוא כמו מי שצמא למים, ושותה מים מלוחים, שהרוה את צמאונו לשעה, אבל שוב זה תובע עוד יותר מים מלפנים. ומי שהולך אחר תאוות לבו, כאשר נגמר בתאוה אחת, אין לו מנוחה, ומחפש מה יוכל לעשות עוד. חוץ ממה שאין שלום בנפשו ביודעו שסופו יהיה מר, אין שכחה מלפני כסא כבודך, כי את כל מעשה האלקים יביא במשפט על כל נעלם, אם טוב ואם רע. והתורה הקדושה קורא דרך זה בשם מות, הנה אנכי נותן לפניכם היום החיים והמות.

איך יתכן להסתובב עם בלעקבערי בלי פילטער

אני עומד ומשתומם, הלא ישראל קדושים הם, באים ללמוד ולהתפלל, ומגדלים בניהם לתורה, ואיך יתכן כזאת שילך עם בלעקבערי שהוא מלא תועבה, בלי שיהיה עליו פילטער. שאלתי העוסקים בזה, כמה אחוזים יש בעירנו שאין להם פילטער, ואמרו שיש אחוז גדול. ושאלתי אם יודעים סיבה לזה, אולי עם פילטער לא נוח להשתמש בו. ואמרו שאין זה נכון, ועובד מהר כמו בלי פילטער. ושאלתי אם כן למה באמת אין להם פילטער. והשיבו כי חוץ ממה שיש מחיר ממון, פשוט אין זה אלא מהתרשלות, שאין מטריחין עצמם בתחלה לסדרם כאשר קונים אותו, או שמזדמן לו איזה קישויים בתחלתו, ועבר ושנה נעשה לו כהיתר. או שהוא צריך לאיזה סייט שלא יוכל להגיע אליו בפילטער, ועבור שאי אפשר לו להגיע לנוחיות זו, הוא מפקיר הכל.

אין השראת השכינה במקום כזה,

ודינו כצואה שצריך הרחקה ד' אמות

והנני עומד ומתמה, איך יוכל יהודי חרדי ללכת עם כלי של טומאה ותועבה, כ"ד שעות ביום, וכי הוא מלאך, וכי אינו מזדמן לו לראות מה שאינו צריך. איך יבוא יום יום כן לבית המדרש, ועומד ומתפלל לפני קונו, כאשר התועבה עומד עמו יחד, לכבוש את המלכה עמי בבית. הלא הכתוב אומר, ולא יראה בך ערות דבר ושב מאחריך, והיה מחניך קדוש, אין ספק שאין השראת השכינה במקומו, הוא מתפלל לפני המלך, ואין המלך שם. ועיין בדרך פיקודין (מצות ל"ת י"א בהג"ה) שקבלה בידו שספרי מינים הם כעבודה זרה וכצואה, ואסור לומר דברי תורה ותפלה כנגדם ע"ש. ומכל שכן דבר ערוה, שהקב"ה שונא זמה, והכתוב עצמו אומר, ושב מאחריך. - והוא מכשיל גם את אחרים המתפללים בשכנותו, שמשאיר כח הטומאה על ד' אמות

לו לעולם הבא. וכאשר המוכיח קורא לתשובה, אינו קורא לעזוב חיי תענוג ולקבל חיי עמל, אדרבה הוא קורא לעזוב חיי תענוג שיש בו עמל ואין בו סיפוק, לחיי תענוג של יפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים מכל חיי עולם הבא.

עולמך תראה בחיך

ולהבין ולהשכיל איך יכולים להגיע לדרגה זו, מצינו בגמרא (ברכות כח:) כשחלה רבי אליעזר נכנסו תלמידיו לבקרו, אמרו לו, רבינו למדנו אורחות חיים ונזכה בהן לחיי העולם הבא וכו'. וביאר בצ"ח (שם) דלכאורה קשה אריכות הלשון בזה, ודי באמרם למדנו איך נזכה לחיי העולם הבא. ועוד וכי זהו כל המכוון והתשוקה לעשות כדי לקבל פרס, שיזכו לחיי עולם הבא. וכתב דהשאלה לא היתה איך זוכים לעולם הבא בעולם העליון, דזה פשיטא שהוא על ידי קיום מצות ה'. אלא הם שאלו, למדנו אורחות חיים ונזכה בהן לעולם הבא, לא רק אחר המיתה, אלא כאן בעולם הזה איך יכולים להרגיש תענוג בעבודת ה' בבחי' התענוג של עולם הבא, להתדבק ולהתענג על ה', כמו שמצינו עולמך תראה בחיך (ברכות יז.), שבעודו בחייו יזכה להתענג בכל מצוה תענוג נפלא מעין העולם הבא, שאין בעולם הבא לא אכילה ולא שתיה אלא צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם ונהנין מזיו השכינה. וזהו ששאלו ילמדנו רבינו 'אורחות חיים', שעוד קודם שנגיע למחוז חפצנו, היינו אחר המיתה, אלא בעודנו מהלכים באורחות הללו של החיים, נזכה בהם לחיי העולם הבא', לאהבה ודיקות ותענוג כזה שנחיה בעולם הזה חיי העולם הבא.

ועל זה השיב להם, הזהרו בכבוד חבריכם, והיינו כמו שאמר הלל (שבת לא.) מה דעלך סני לחברך לא תעביד, זו היא כל התורה כולה, ופירש רש"י חברך, רעך ורע אביך אל תעזוב, זהו הקב"ה ע"ש. והזהרו בכבוד חבריכם, שבקיום התורה והמצוות שלכם לא תכוונו לכבוד עצמיכם לקבל פרס, אלא להגדיל כבוד הקב"ה, ולעשות נחת רוח לפניו. ולזכור שכאשר יהודי עובר עבירה הוא מתנתק מחיבורו לה', ותזהרו בכבוד חבריכם, שלא יופסק הדיבור ביניכם לבין קונכם ע"ש.

חברותא של תלמידי חכמים ובני תורה, משפיע הרבה לטובה

אמנם יש בזה גם כוונה פשוטה, כי הרבה חברותא עושה, והוא משפיע על האדם הרבה, וכמו שחבר רע יוכל להוריד האדם עד דיוטא התחתונה, החברותא השונות בבית העבודה משפיעים, כמו כן לעומת זה חברותא של תלמידי חכמים ובני תורה משפיע לטובה, והנכנס לחנותו של בושם, אף על פי שלא לקח ולא נתן כלום, מכל מקום ריח טוב לקח והוציא עמו, כך כל מי שהולך עם הצדיקים, לוקח מדרכיהם וממעשיהם הטובים, וכן הוא אומר (משלי יג-ט) הולך את חכמים יחכם (פרקי דרבי אליעזר כה).

בחיבורו עם בני תורה, הוא רואה יום יום איך נאים הם דרכי התורה, השמחה והשלחה והסיפוק שיש בבני תורה, איך כל ימי חייהם הם שרשרת של עדינות, והוא קולט זאת מהם, ומתחיל להאיר את עצמו. וזה דבר שהחוש מעיד, כי אותן האברכים המתגוררים בין חברותא של בני תורה יראי ה', הם גם כן מתעלים ונעשו עדינים. והנה אין כבוד אלא תורה (אבות ו-א), והזהרו הוא מלשון כוזהו הרקיע מזהירים. ואמר להם רבי אליעזר, הזהרו בכבוד חבריכם, אתם יכולים להאיר ולהזהיר מכבוד חבריכם, היינו מתורתן של חבריכם, תדבקו עצמכם לחברותא טובה, ואז תוכלו להשיג באורחות חיים של עולם הבא.

האב צריך להיות סמל ודוגמא לבני ביתו

ושוב אמר להם, מנעו בניכם מן הגיון והושיבו על ברכי תלמידי חכמים. והוא כי בשעה שאין הבנים הולכים על דרך הישרה, הרי זה גזול מנחת הנפש מהאבות, וחייב הם חיי צער. וכל אחד רוצה

שבניו יגדלו לתורה וליראה לשם ולתפארת. אך העצה לזה אינו ריבוי המוסר והתוכחה, אלא שיהא הוא בעצמו הסמל והדוגמא לבני ביתו, כי מדרך הבנים שהם נמשכים אחר מעשי אבותיהם. ורק כאשר האב אינו מתפלל כהוגן, הוא צריך לומר לבניו ולהזכירם להתפלל. ומי ששומר פיו ולשונו, גם בני ביתו מושפעים ממנו בלי אומר ובלו דברים. והרי אמרו חז"ל (יומא פו.) ואהבת את ה' אלקיך (דברים ו-ה), שיהא שם שמיים מתאהב על ידך, שיהא אדם קורא ושונה ומשמש תלמידי חכמים, ודבורו בנחת עם הבריות, ומקחו ומתנו בשוק נאה, ונושא ונותן באמונה, מה הבריות אומרים עליו, אשרי פלוני שלמד תורה, אשרי אביו שלמדו תורה, אשרי רבו שלמדו תורה, או להם לבני אדם שלא למדו תורה, ראיתם פלוני שלמד תורה כמה יפים דרכים, כמה מתוקנים מעשיו ע"ש. הרי לנו גודל ההשפעה שהנהגת האדם משפיע על אחרים, ומכל שכן שזה משפיע על בני ביתו הרואים זאת יום יום.

ועל כן אמר להם רבי אליעזר, אם רוצים שעולמך תראה בחיך, חיי תענוג של עולם הבא גם בעולם הזה, העצה לזה הוא חינוך הבנים, ולא על ידי שתרבו עליהם מוסר ותוכחה, אלא מנעו בניכם מן ההגיון, שתצטרכו לדבר אליהם ולהסבירם יופי דרכי התורה, אלא הושיבו בין ברכי תלמידי חכמים, כשאתם מושיבים בניכם על הגליכם, יהיו זה ברכיו של תלמיד חכם, שתתנהגו עצמיכם בגיוני ועדינות של תלמידי חכמים. ואם לא זכיתם לזה בעצמיכם, אז על כל פנים תראו שישוּבו תמיד בין חכמי ישראל, והנכנס למרקחת של בושם, סופו קולט ריח טוב, ויראה נחת דקדושה מיוצאי חלציו.

התענוג הרוחני לאדם בחייו,

הוא בעת שעומד ומתפלל לפני קונו

ושוב אמר להם, וכשאתם מתפללים דעו לפני מי אתם עומדים, ובשביל כך תזכו לחיי העולם הבא. עיקר העונג הרוחני שיש להאדם בחייו, הוא השעה שעומד לשפוך שיחו לפני קונו, ומתחטא לפני אביו שבשמים, אין דביקות יותר גדול מהתפלה, נפתולי אלקים נפתלתי, שמתחבר ומתאחד יחד אז עם ה', נפשו קשורה בנפשו באהבה רבה ודביקות עצומה. והגה"ק בעל יערות דבש באגרת ששלח להגאון מחבר ספר הפרדס, הוא כותב לו על סדר תפלתו, אשר על הרוב, הציבור אומרים קדיש על עלינו, ועדיין אני בעמידה זו תפלה וכו', וזה חלקי מכל עמלי, שעה זו שאני עומד לפני שומע תפלה עכ"ל. ומי שמתרגל להתפלל במתינות מלה במלה ככוונה, ימצא עונג רוחני וסיפוק גדול בהדיבורים, שיתעורר נפשו באהבת ה', ויתגדל בטחונו עליו, עד שסמוך לבו לא יירא, וירגיש בחסדי ה' בכל עת ובכל שעה.

וזוהו שהשיב להם רבי אליעזר, אם אתם רוצים לזכות בחייכם לתענוג של חיי עולם הבא, אני נותן לכם שלשה עצות, האחד, הזהרו בכבוד חבריכם, להתדבק בחברותא טובה של בני תורה, השעות הפניות שלך, אחר שעות העבודה, תסתובב עצמך עם חברותא טובה. השנית, להיות סמל ודוגמא במעשיך לבני ביתך, עד שתמנעו בניכם מן ההגיון, כי מעשיך והתנהגותך ידברו עמם וישפיע עליהם, והושיבו בין ברכי תלמידי חכמים. והשלישית, תדבקו עצמכם בעבודת התפלה, וכשאתם מתפללים דעו לפני מי אתם עומדים.

להקדיש את יום השבת, שיהיה כולו קודש לה'

ואנו עומדים היום בשבת קודש הראשונה שבשנה, שביום זה יש לתקן כל שבתות השנה שעברו, יש לקבל על עצמו להקדיש את השבת ליומא דגשמתין, שיהיה כולו קודש לה', הן בהתפלות להתפלל ביותר מתינות, והן לנצל השעות לתורה וספרי חסידות ומוסר. הבית תהיה מעוטף באויר של שמחה והתרוממות מקדושת השבת, לומר עם הבני בית יחד זמירות שב"ק, ולדבר בהסעודה בדברי תורה וסיפורי צדיקים עם הילדים....

— מדרשת ליל יום הקדוש —

לו תורה תבלין. והבני תורה היושבים בכללים, שיש להם זכיה לישב באהלה של תורה, ועוסקים בתורה מתוך הדחק, ידעו גודל השיבותם, שרק על קדושת תורתם העולם עומדת, וישתדלו בכל עוז שלא יצטרכו לעזוב בית מדרשם, ולהמשיך לישב בד' אמות של הלכה עד כמה שיוכלו, ולא יצטרכו לצאת לרחובה של עיר, וזכות גדול הוא לדור השפל הזה, שישנם עוד בני תורה ההוגים בבית המדרש מן הבוקר עד הערב, ושכרם גדולה מאד, והוא מעמיד ומקיים את העולם, והם מגדלים בתים לשם ולתפארת, אשר כל הון לא ישווה לה.

בחורי הישיבה - אתם הם העתיד של הדור הבא - תקבלו על עצמיכם עול תורה, שלא לבזבו הזמן, ויהיה ראשכם שקוע בתורה יומם ולילה, ואז יערב לכם בזה ובבא. - ותקבלו על עצמיכם שלא תקחו בידכם שום כלי מהכלים החדשים, ולא תתרגלו אליה גם על דברים המותרים, כי סופה אבדון. אל תגעו בכלי משחית הזה, אין שום סיבה שתצטרכו לנגוע בה, אפילו לצורך היתר. ואחר שמרגילים עצמם לזה קשה מאד לפרוש ממנו אחר כך. צריך לקבוע בנפשו שזהו כלי של טומאה ואין לו עמה שום שייכות לזה כלל וכלל. ואי אפשר לזכות לכתרה של תורה, אלא מי שממאס כל הבלי עולם הזה.

אנו אומרים כעת ברכת שהחיינו וקימנו והגיענו לזמן הזה, אנו נותנים הודאה לה' שהגיענו ליום גדול כזה, יום של אורה קדושה וטהרה, שאנו בבחי' מלאכים. אנו מודים להשי"ת שהחיינו ליום הזה שיכולים להתקרב להשי"ת, ולשפוך שיחנו לפני אדון כל. ואל לנו להתחמץ שעות אלו, אלא לקבל ע"ע לשוב אל ה'. נשכח מכל מה שהיה עד היום, ומכאן ואילך חושבנא, להתחיל דף חדש בחיינו, חיים של קדושה, חיים של טהרה, חיים של יראת שמים ויראת חטא, ולחנך את בנינו כראוי על דרך ישראל סבא.

ואנו מבקשים מן התורה שתהיה לנו למליץ, אשר שום אומה ולשון לא רצו לקבלה אלא בני ישראל, והם נהרגים ונשחטים עליה דור דור. ואנו עומדים ברום המעלה נגד כל שאר האומות המשוקעים בטומאה ותועבה. תורה תורה התהנני בבקשה, הלא צרות ישראל רבו כמו רבו, הלב מתפוצץ לשמוע מה שסובלים כהיום, קישוי הפרנסות בימים אלו, ישנם הרבה שלא רק שאין להם במה לסיים החודש, אלא גם פרנסת היום קשה. ויש להרבות בתפלה שיהיה שנת שפע, כי אי אפשר לאב ואם להנך הילדים כראוי, כאשר אין להם ההצטרפות הנצרכת. והקב"ה ישלח רפואה שלימה למאות החולים המוטלים על ערש דוי, אין יום שעובר בלי לשמוע מחדש בשורת איוב. וכל זה יכולים לפעול היום בהתפללות, והקב"ה שומע תפלת כל פה, ואין אנו מעריכים כח תפלתנו כדבעי.

ויעתיר התורה בעדנו שנוכל לגדל גם דורותינו על דרך ישראל סבא, עם כל הנסיונות העצומות שיש לנו בימים אלו. יעזור ה' שיהיה לנו שנה טובה ומתוקה, מתוך חסד ורחמים, כרחם אב על בנים, ונזכה להתברך בבני חיי ומזוני רוחי מתוך הרחבת הדעת. והעיקר של התפלות שירחם ה' על הכלל ישראל לפדות אותנו מגלותינו, הלא כל אחד מאתנו מאמין ומחכה בכל יום שיבא, ונזכה לומר הנה אלקינו זה קוינו לו ויושיענו, ותהא השנה הזאת שנת גאולה וישועה, בהתרוממות קרן התורה וישראל בביאת בן דוד בב"א.

...**אבל** יש עוד ענין בזה, אשר כבר דברנו מזה בשבת שובה, אבל היום הלא הוא יום הקדוש, שכל אחד עומד במחשבה יותר מזוכך, אי אפשר לעבור עליו בלי להזכירו שנית. - בכל דור יש נסיון מיוחד אשר בו הקב"ה מנסה אותנו, בימי קדם כשבאו לכאן לאמעריקא היה הנסיון במדינה זו, שמירת שבת קודש, שהיה קשה מאד לפרנס עצמו בלי חילול שבת, ומי שעמד אז בנסיון הזה זכה לבנות בתים נאמנים לה'. ומי שלא עמד אז בנסיון זה, במשך הימים נטמעו בני ביתו בין הגויים, ולא נשאר מהם זכר.

הנסיון של דור הזה הוא כלי האינטערנעט, וזהו הנסיון שלנו ושל צאצאנו. ועדיין אנו עומדים בתחלתו, כי הטעכניק מתקדם במהירות, ולא יודעים עדיין מה ממתין עלינו עוד, וצריכין לזה מסירות נפש, כי סופו אבדון. וגם מי שצריך אותה לפרנסתו, אין שום היתר בעולם להשתמש בו בלי פילטער, וכל המחזיק בביתו הוא עון פלילי, ויעיד עליו ביום הדין. - ומי שאין לו פילטער עליה, והוא נכנס ככה ליום הקדוש הזה, אין יום הכיפורים מכפר בעדו, כי אין יום הכיפורים מכפר אלא עם התשובה (יומא פה). ומה מקוה מטהר את הטמאים, רק כאשר טובל ואין השרץ בידו, אבל הנכנס למקוה עם השרץ, גם כאשר טובל עצמו ש"י טבילות, אין המקוה מטהרו. כן אנו נכנסים ליום הכיפורים שהוא מקוה טהרה לטהר את ישראל, ומי שנכנס בו ויש לו כלי בלי פילטער, הרי זה טובל ושרץ בידו, ואין יום כיפור מכפר בעדו, והוא יוצא מיום הזה מלוכלך ומטונף כמו שנכנס. ומה מקוה מטהר את הטמאים רק כאשר זורק השרץ מידו, כך הקב"ה מטהר את הטמאים, כשזורק מידו תחלה את השרץ, ומכל שכן כשאוחז בידו אבי אבות הטומאה אין לו טהרה. וידע שאין יום הכיפורים מכפר בעדו, עד שיקבל על עצמו כעת שיזהר מזה מהיום ולהלאה.

הוסו על עצמיכם ועל בניכם שלא תאבדו שתי עולמות, אתם ובניכם יחד, תתבוננו כמה משפחות יש כבר שבניהם יצאו לתרבות רעה בנגלה, וכמה עדיין מסתירין זאת, ה' ירחם. ישנם מאות משפחות כבר כהיום שבניהם יצאו לתרבות רע, אראפ פונעם אידישן וועג. אידישע שטובער! וויליאמסבורגער שטובער! בתים שהיה להם מסירות נפש לתורה ועבודה, מסתובבים בניהם בשוק ומחללין שבת. האט מען זיך געקענט פארשטעלן אמאל שזה יהיה ככה! וכל זה הוא רק מהכלי הטמא שמפתה עצמו שלא יפגע בו ובזרעו, ולבסוף הוא פוגע בכל אחד. ועכשיו הזמן גרמא לקבל על עצמו שבהזדמנות הראשונה יסדר לעצמו שיהי' מחזיק רק כלי עם פילטער וכו'. וזהו הדמיון מה מקוה מטהר את הטמאים, רק כאשר זרק מידו את השרץ, כך הקב"ה מטהר את ישראל. - עומדים ביום גדול, יום של תפלה, הקב"ה שומע תפלת כל פה, בחינן ובקשה יוכל לפעול הכל, תבקשו מהרבש"ע שלא תאבדו הבנים, שלא תאבדו הנכדים, צריכים הרבה סיעתא דשמיא שיוכלו למסור מסורת האבות להבנים.

ואנו מוציאין כעת התורה, להזכיר אותנו שלא נשאר לנו כלום ממה שהיה לנו בימי קדם, לא מקדש ולא כהן, ואין לנו שיעור רק התורה הזאת, אשר בו יש לנו להתדבק בכל כחינו, ורק ממנו אנו שואבים כעת רוח חיים, לקבל על עצמו קביעות עתים לתורה, חוק ולא יעבור, שלא יעבור אפילו יום אחד בלי שישב בבית המדרש ללמוד, כי רק היא מצילה אותנו מהיצר הרע, בראתי יצר הרע בראתי

ההפצה נתנדב לעילוי נשמות

אשת חיל עטרת בעלה
מרת מלכה ב"ר יחיאל ע"ה
נלב"ע ט"ז אלול תשנ"ה

הרה"ח
מרה חיים דוד ב"ר צבי ע"ה הכ"מ
נלב"ע ט"ו כסלו תש"ע

ת.נ.צ.ב.ה.